

Omgiwelferne. Derfom det ſkulde blive Skik og Brug, at Sø- og Handelsverdenen taler om denne Ret ſom ſammenſat af mindre dygtige Kræfter, da er hele Betydningen af den tabt, da maa man meget hellere lade være at gjennemføre den, thi da vil den ikke paa nogen Maade være iſtand til at løſe ſin Opgave. Jeg troer imidlertid, at man mulig kunde gaae en anden Vej, end ſkeet er. I det jeg imidlertid i det Væſentligeønſter Lovudkaſtet gjennemført, er det, jeg her htrer, kun Henſtillinger til en nærmere Overveieſe af det fremtidige Udvalg og den ærede Juſtitsminiſter. Jeg troer, at derfom man gif den Vej at vælge et større Antal af Sø- og Handelskyndige — om man ſkal vælge den Maade her er foreſlaaet eller en anden, ſkal jeg ikke her gaae ind paa — og lod diſe Mænd paa Omgang ſidde i Retten, f. Ex. et Dvartal ad Gangen, var det dog bedre. Naar man ſaaledes havde 40—50 Mænd og lod det gaae paa Omgang imellem dem, og man ſammenſatte Retten af en juridiſk Formand tilligemed et større Antal Mænd end det, man her har tænkt ſig, f. Ex. 5, da troer jeg det vilde være muligt i ethvert enkelt Dvartal at finde een eller to udmærket dygtige Mænd, ſom bleve de egentlig ledende Kræfter i Retten, og det vil jeg ſætte megen Priis paa. Det er ikke nødvendigt, at de alle ſkulle være overordentligt begavede og dygtige, men der maa være Enkelte, til hvilke Handelsverdenen ſeer op, og til hvem man kan betro ſaadanne Veſkerdsſager, ſom der her er Tale om at afgjøre. Dette ſtaaer imidlertid i Forbindelſe med et andet Spørgsmaal, ſom jeg ſenere ſkal komme til; thi ſaaledes ſom Afgjørelſen af Sagerne her er foreſlaaet, troer jeg ikke, at man ſaa let kunde vælge denne Fremgangsmaade, da man vilde ſige, at Dommerne, ſom ſkulle virke paa denne Maade, netop ſkulle have en længere Erfaring, ſom de ikke kunne erholde ved at dømmen i ſaa kort Tid. Dette er min væſentligſte Indvending, eller rettere den vigtigſte Henſtilling; jeg vilde gjøre med Henſyn til Rettens Organisation; jeg tør ikke gaae ind paa de enkelte Spørgsmaal for ikke at trætte Thingets Medlemmer, og de ville jo desuden være Gjenſtand for ſenere Overveieſe. — I det jeg kommer til det andet

Affnit, ſkal jeg tillade mig at ſtille et Spørgsmaal, ſom jegønſter beſvaret af den ærede Juſtitsminiſter, om man, naar der i § 27 ſiges, at der mødes ved Sagførere, da har tænkt ſig, at der kan mødes ved diſes Fuldmægtige. I den enefte Ret her i Landet, hvor Mundtlighedsprincipet er gjennemført, er det ſom bekiendt ikke tilladt Sagførerne at lade møde ved deres Fuldmægtige, og jeg anſeer det ogſaa for vigtigt, at denne Beſtemmelſe bliver gjennemført i et Tilfælde ſom dette, da en Part, naar han betroer ſin Sag til en Sagfører, gjør det i Tilid til dennes Dygtighed, og ſaaledes ikke kan være tjent med, at Sagføreren overlader det til en Fuldmægtig, ſom vedkommende Part ikke kender, og ſom mulig ikke kan opfylde de Fordringer, der maatte ſtilles til ham. Der næſt ſkal jeg med Henſyn til § 24, ſom ſtaaer i Forbindelſe med § 36, tillade mig at henſtille, om det dog ikke var retteſt, at Parten, naar han havde forberedt ſin Sag og den forſte Retsdag mødte med Documenterne, og efter at de forud vare meddeelte Modparten, ogſaa kunde, efter forudgaaet Stævning, møde med Vidner. Jeg troer, at det er unaturligt, at en Sag, naar Parten med Sikkerhed veed — og det kan man vide i mange Tilfælde efter de Forhandlinger, der ere gaaede forud — at der maa føres Vidner i Sagen, abſolut ſkal udsættes til ſenere Retsmøder, og at Sagen ſkal gjennemgaae en vidtløftig Behandling, før end Vidner kunne føres. Det er Noget, ſom de ærede Herrer Jurister vilde vide, at civile Sager oftere begynde med Vidneførelſe, fordi man anſeer det for aldeles unyttigt at foretage videre i Sagen, naar man ikke har ført Vidner i den. Jeg veed meget vel, at den af mig angivne Fremgangsmaade kan frembyde en væſentlig Banſſelighed, nemlig at de Sager, der ere anſatte til den Dag, Vidneførelſen ſkulde foregaae, derved kunde lide utilbørligt Ophold, men det forekommer mig, at der ſtaaer den naturlige Udvei aaden, ſom nu bruges i civile Sager ved Underretter, nemlig at de Sager forſt foretages, i hvilke der ingen Vidner føres, eller hvor der i alt Fald kun føres et enkelt Vidne, og at man udsætter til Slutningen af Retsmødet de Sager, i hvilke der ſkulle føres Vidner. Jeg troer, at dette vilde i høi Grad